

XOMILADORLIK DAVRIDA ANEMIYANING SABABLARI VA KECHISHI.

Tuzuvchi: **Olimjanova Iqbola Ismatilla qizi**

Chortoq Abu Ali Ibn Sino nomidagi

Jamoat Salomatligi Texnikumi

Terapiya uyushmasi

Nevralogiya fani o'qituvchisi

Anotatsiya: Ushbu maqolada qandli anemiya kasalligi xaqida, anemiyaning xomiladorlikda kechishi, anemiyaning turlari va diagnostikasi haqida keng yoritilgan.

Kalit so'zlar: Anemiya, anemiyaning turlari, temir tanqisligi anemiyasi, Foliy kislatasi va vitamin B12 vitamini yetishmovchiligi, ona va bola uchun asoratlari.

Xomiladorlik davrida anemiyaning kelib chiqish sabablari.

Homiladorlik ayol organizmi uchun murakkab va mas'uliyatli davr bolib, bu davrda moddalar almashinuvi, qon aylanish tizimi hamda gematologik ko'rsatkichlarda muhim o'zgarishlar yuz beradi. Shunday holatlardan biri – **Anemiya**, ya'ni qonda gemogloblin miqdorining kamayishi bo'lib u homilador ayollarda eng ko'p uchraydigan patologik holatlardan biridir.

Anemiya o'z vaqtida aniqlanmasa va davolanmasa, ona hamda homila salomatligiga jiddiy xavf tug'dirilishi mumkin.

Anemiya tushunchasi

Anemiya — qonda gemoglobin miqdorining me'yoridan past bo'lishi bilan tavsiflanadigan holatdir. Homilador ayollarda gemoglobinning 110 g/l dan past bo'lishi anemiya hisoblanadi. Eng ko'p uchraydigan turi — temir tanqisligi anemiyasi.

Homiladorlik davrida anemiyaning kelib chiqish sabablari.

Temir tanqisligi

Homiladorlik vaqtida temirga bo'lgan ehtiyoj 2–3 baravar oshadi. Temir homila, yo'ldosh (platsenta) rivojlanishi va qon hajmining ko'payishi uchun zarur. Agar ayol organizmida temir zaxirasi yetarli bo'lmasa yoki ratsion orqali kam qabul qilinsa, anemiya rivojlanadi.

2. Qon hajmining fiziologik ortishi

Homiladorlikda qon plazmasi eritrotsitlarga nisbatan tezroq ko'payadi. Bu holat gemodilutsiya deb atalib, gemoglobin miqdorining nisbiy kamayishiga olib keladi. Bu holat ba'zan fiziologik bo'lsa-da, temir tanqisligi bilan qo'shilganda anemiyani kuchaytiradi.

3. Foliy kislotasi va B12 vitamini yetishmovchiligi

Foliy kislotasi va B12 vitamini eritrotsitlar yetilishi uchun muhim hisoblanadi. Ushbu vitaminlar yetishmovchiligi megaloblast anemiya rivojlanishiga sabab bo'ladi. Ayniqsa, bir tomonlama ovqatlanadigan ayollarda bu holat tez-tez uchraydi.

4. Oziqlanishning yetarli emasligi

Oqsil, vitamin va mikroelementlarga kambag'al ovqatlanish gemoglobin sintezini buzadi. Temirga boy mahsulotlar (go'sht, jigar, grechka, anor, ko'katlar) yetarli iste'mol qilinmasligi anemiyaga olib keladi.

5. Surunkali kasalliklar

Buyrak, jigar kasalliklari, surunkali yallig'lanish jarayonlari, me'da-ichak tizimi kasalliklari temirning so'rilishini kamaytiradi va anemiya rivojiga zamin yaratadi.

6. Qon yo'qotish

Homiladorlikdan oldingi kuchli va uzoq davom etgan hayz ko'rishlar, shuningdek, yashirin ichki qon ketishlar ayol organizmidagi temir zaxirasini kamaytiradi.

7. Qisqa muddatda takror homiladorlik

Agar homiladorliklar orasidagi interval qisqa bo'lsa, organizm oldingi homiladorlikda yo'qotilgan temir va vitamin zaxiralarini tiklab ulgurmaydi.

8. Ko'p homilali homiladorlik

Egizak yoki undan ortiq homilalarda ona organizmida temir va boshqa ozuqa moddalarga bo'lgan ehtiyoj yanada ortadi, bu esa anemiya xavfini kuchaytiradi.

Xulosa

Homiladorlik davrida anemiya ko'p omillar ta'sirida yuzaga keladi va u nafaqat onaning umumiy ahvoliga, balki homilaning rivojlanishiga ham salbiy ta'sir ko'rsatadi. Shu sababli homilador ayollarda anemiyaning oldini olish, o'z vaqtida aniqlash va davolash muhim ahamiyatga ega. Ratsional ovqatlanish, temir va vitamin preparatlarini shifokor nazoratida qabul qilish ushbu muammoni kamaytirishda asosiy choralar hisoblanadi.